

УДК 332.1. 330.101.22

DOI <https://doi.org/10.37406/2706-9052-2025-4.30>

Цвігун І. А.

*доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри обліку, оподаткування
та технологій електронного бізнесу,*

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

Кам'янець-Подільський, Україна

E-mail: tsvihun@pdatu.edu.ua

ORCID: 0000-0003-2752-267X

Білянський Ю. О.

кандидат економічних наук,

докторант кафедри менеджменту, публічного управління та адміністрування,

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

Кам'янець-Подільський, Україна

E-mail: bil21061978@gmail.com

ORCID: 0000-0001-9949-9494

Матіяш В. П.

аспірант кафедри обліку, оподаткування та технологій електронного бізнесу,

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

Кам'янець-Подільський, Україна

E-mail: v.p.matiiash@gmail.com

ORCID: 0009-0003-4737-6697

ЕКОНОМІЧНІ ВИКЛИКИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ

Анотація

У статті досліджено економічні виклики сталого розвитку України в умовах війни та повоєнного відновлення. Розкрито сутність економічного складника сталого розвитку як ключового чинника забезпечення макрофінансової стабільності, соціальної рівноваги та екологічної безпеки. На основі статистичних даних Національного банку України, Світового банку, Київської школи економіки та Організації економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР) здійснено аналіз основних макроекономічних показників за 2021–2024 рр. Виявлено суттєве скорочення ВВП у 2022 р. на 28,8%, зростання інфляції, боргове навантаження та високий дефіцит державного бюджету, що зумовлені руйнуванням інфраструктури, падінням експорту та війсьними видатками.

Показано, що попри глибоку кризу в 2023 р. економіка України продемонструвала часткове відновлення, а в 2024 р. – стабілізацію темпів зростання на рівні 2,9%. Значну увагу приділено оцінкам потреб у відновленні (Rapid Damage and Needs Assessment, RDNA), які свідчать, що загальний обсяг необхідного фінансування реконструкції перевищує 486 млрд дол. США. Найбільших ресурсів потребують енергетика, житловий фонд та соціальна інфраструктура.

У статті висвітлено роль міжнародної фінансової підтримки, зокрема програм МВФ, Світового банку, ЄС, ЄБРР та ЄІБ, які забезпечують понад 270 млрд дол. зовнішньої допомоги Україні у формі грантів, кредитів та технічної підтримки. Узагальнено принципи сталого повоєнного розвитку: інноваційність, енергоефективність, соціальна справедливість, міжнародне партнерство та екологічна безпека. Запропоновано концепцію build back better як основу для створення нової архітектури економічної стійкості.

Зроблено висновок, що сталий розвиток у воєнних умовах потребує переходу від стратегії виживання до моделі відновлення на основі інновацій, ефективного використання ресурсів та посилення інституційної спроможності. Синергія внутрішніх реформ та міжнародної допомоги створює передумови для побудови конкурентоспроможної, соціально орієнтованої та екологічно збалансованої економіки.

Ключові слова: сталий розвиток, економічна стійкість, війна, повоєнне відновлення, RDNA, міжнародна допомога, фінансова стабільність, інновації, Україна.

Вступ. Сталий розвиток є стратегічною основою сучасної економічної політики, що передбачає гармонійне поєднання економічного зростання, соціальної стабільності та екологічної безпеки. У світовій практиці концепція сталого розвитку трактується як інтегрована модель державного управління, спрямована на підвищення якості життя населення за умов раціонального використання ресурсів, технологічного оновлення та соціальної відповідальності.

Для України, яка у 2022–2025 рр. зазнала масштабних руйнувань унаслідок збройної агресії, питання забезпечення сталого розвитку набуло критичного значення. Війна спричинила глибокі структурні трансформації економіки, скорочення виробничого потенціалу, втрату інвестиційної привабливості та зростання соціальних ризиків. Водночас навіть за умов воєнної невизначеності українська економіка продемонструвала здатність до адаптації та підтримання ключових елементів макрофінансової стабільності.

Актуальність дослідження зумовлена потребою у визначенні ефективних механізмів забезпечення економічної стійкості та формування довгострокової стратегії відновлення, що відповідає принципам сталого розвитку. Вивчення економічних викликів і факторів стійкості має не лише теоретичне, а й прикладне значення: воно створює основу для вироблення державної політики повоєнного відновлення, інтеграції в європейський економічний простір та реалізації міжнародних програм підтримки.

Мета роботи – дослідити ключові економічні виклики сталого розвитку України в умовах війни та обґрунтувати напрями формування моделі повоєнного відновлення, заснованої на принципах інноваційності, енергоефективності, соціальної справедливості, фінансової відповідальності та міжнародного партнерства.

Виклад основного матеріалу дослідження. Повномасштабна військова агресія росії, розпочата у 2022 р., створила безпрецедентні виклики для економічної системи України. Війна призвела до руйнування промислової, енергетичної та транспортної інфраструктури, скорочення експорту, відтоку трудових ресурсів і посилення інфляційного тиску. Ці чинники істотно ускладнили реалізацію національних цілей сталого розвитку, визначених у стратегічних документах держави.

За визначенням Світового банку, економічна стійкість – це здатність економічної системи протистояти шокам і швидко адаптуватися до змін зовнішнього середовища [7]. Для України такими шоками стали зниження виробництва, втрати експортних ринків, руйнування логістики, а також зростання витрат на оборону й соціальну підтримку.

Відповідно до даних Світового банку [10] та Національного банку України [3], 2022 р. став переломним для національної економіки: падіння реального ВВП становило –28,8%, інфляція досягла 26,6%, а державний борг збільшився до 78,4% ВВП. Водночас у 2023 р. спостерігалось часткове відновлення економічної активності – приріст реального ВВП на 5,3%, що свідчить про адаптаційний потенціал економіки навіть за умов війни.

Таблиця 1. Динаміка основних макроекономічних показників України, 2021–2024 рр.

Показник	2021	2022	2023	2024	2024 р. у % до 2021 р.
Номінальний ВВП, млрд дол. США	199,8	162,0	181,2	190,7	95,5
Зміна номінального ВВП, %	28,4	-18,9	11,9	5,3	-23,1
Зміна реального ВВП, %	3,45	-28,8	5,3	2,9	-0,55
Інфляція, %	10	26,6	5,1	12	2,0
ВВП, млрд грн	5459,6	5191,0	6537,8	7658,7	140,3
Державний борг, млрд грн	2671,8	4071,7	5519,5	6981,0	261,3
Державний борг, % ВВП	48,9	78,4	84,4	91,2	42,2
Дефіцит бюджету, % ВВП	3,42	16,27	20,31	17,64	14,22
Оборонні витрати, млрд грн	127,5	1142,9	1141,1	1164,0	912,9
Оборонні витрати, % ВВП	8,9	18,2	21,6	21,6	12,7

Джерело: складено за даними Світового банку [10], НБУ [3], Київської школи економіки [6], Trading Economics [13], OECD [2].

Як видно з таблиці, воєнні події призвели до різкого падіння макроекономічних показників у 2022 р. Основними чинниками стали руйнування інфраструктури, скорочення промислового виробництва та зниження експорту. У наступні роки спостерігається поступове відновлення економічної активності, однак темпи зростання залишаються обмеженими.

Інфляційний тиск, який у 2022 р. досяг 26,6%, у 2023–2024 рр. зменшився, але продовжував впливати на рівень життя населення та фінансову стабільність підприємств. Це свідчить про те, що економічна адаптація України відбувається переважно за рахунок внутрішньої гнучкості бізнесу та підтримки міжнародних партнерів, а не через повноцінне структурне відновлення.

Позитивною тенденцією є те, що в 2023 р. почалося зростання реального ВВП на 5,3%, яке збереглося і в 2024 р. на 2,9%. Однак це зростання має переважно ефект низької бази і не компенсує втрат 2022 р. Українська економіка залишається у фазі вимушеної адаптації, коли пріоритетом є утримання базових функцій держави, фінансування оборони та соціальної підтримки.

Оборонна економіка воєнного часу потребує значних бюджетних ресурсів, що спричиняє перерозподіл фінансових потоків та зростання боргового навантаження. Починаючи з 2022 р. Україна функціонує в умовах вимушеної фіскальної експансії, коли головним пріоритетом є фінансування сектору безпеки й оборони, а не економічне зростання.

Дані табл. 1 свідчать про різке збільшення державного боргу – з 2,67 трлн грн у 2021 р. до 6,98 трлн грн у 2024 р., тобто більше ніж у 2,6 рази. Співвідношення боргу до ВВП зросло з 48,9% до 91,2%, що перевищує критичний рівень боргової стійкості для країн із перехідною економікою.

Основними чинниками зростання боргу стали фінансування оборонних витрат і соціальних програм, падіння податкових надходжень через скорочення виробництва та збільшення частки зовнішніх запозичень і грантів.

Бюджетний дефіцит у 2023 р. досяг 20,31% ВВП, що стало рекордом за всю історію незалежності. У 2024 р. за рахунок зростання грантової підтримки та стабілізації доходів дефіцит скоротився до 17,64% ВВП, однак залишився структурно високим.

У 2021 р. частка оборонних видатків становила лише 8,9% ВВП, проте у 2022–2024 рр. вона стабільно перевищує 21% ВВП, що є безпрецедентним рівнем навіть для воюючої країни.

Переважна частина цих коштів спрямовується на фінансування Збройних сил України, закупівлю озброєння та військової техніки та забезпечення логістики, медичної підтримки, оборонного виробництва. Таке навантаження на бюджет обмежує фінансування інших сфер: освіти, медицини, інфраструктури, але водночас гарантує збереження державності та безпеки, що є базовою передумовою будь-якого сталого розвитку.

Організація економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР) [2] відзначає, що високі оборонні витрати України супроводжуються значною залежністю від міжнародної допомоги. Водночас понад 60% нових зовнішніх запозичень у 2023–2024 рр. мали пільгові або грантові умови, що тимчасово знижує ризики боргової нестійкості, але створює потенційні загрози середньостроковій фінансовій стабільності.

Таким чином, Україна перебуває у стані вимушеної фінансової експансії, коли головним завданням є фінансування оборони, соціальної підтримки та утримання базових економічних функцій. Надалі пріоритетом державної політики має стати поступова боргова консолідація, підвищення ефективності видатків і залучення інвестицій, що створюють економічну додану вартість.

Міжнародна фінансова підтримка відіграє вирішальну роль у забезпеченні макроекономічної стабільності України під час війни. Вона є не лише джерелом бюджетного фінансування, а й фактором підтримки платіжного балансу, стримування інфляції та відновлення інфраструктури. Основними донорами виступають Європейський Союз, США, Міжнародний валютний фонд (МВФ), Світовий банк, ЄБРР, ЄІБ, а також уряди країн-партнерів.

Після повномасштабного вторгнення у 2022 р. Світовий банк спільно з Європейською Комісією та урядом України запровадив методологію Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA) – оперативної оцінки руйнувань і потреб у відновленні. Нижче в табл. 2 подано динаміку результатів чотирьох хвиль оцінювання.

Таблиця 2. Оцінки потреб у відновленні України (RDNA1–RDNA4), млрд дол. США

Показник	2022 (RDNA1)	2023 (RDNA2)	2023 (RDNA3)	2024 (RDNA4)
Інфраструктура	92	138	165	211
Житловий сектор	60	71	80	91
Енергетика	18	20	26	47
Соціальні послуги	24	28	34	49
Разом	194	257	305	486

Джерело: складено автором за даними World Bank [12].

Дані RDNA-4 свідчать, що загальні потреби у відновленні України становлять 486 млрд дол. США, що на 50% більше, ніж у попередній оцінці 2023 р. Найбільша частка фінансування необхідна для відновлення інфраструктури (понад 43% від загального обсягу), житлового сектору та енергетики. Таке зростання зумовлено продовженням руйнувань унаслідок бойових дій, пошкодженням енергосистеми після атак на критичну інфраструктуру та зростанням вартості будівельних матеріалів та логістичних витрат.

Більше ніж через три роки після початку російського вторгнення втрати для економіки, інфраструктури та населення України вражають. Потреби країни у відновленні величезні – приблизно 524 млрд дол. протягом наступного десятиліття, згідно з «Оперативною оцінкою збитків та потреб (RDNA4)» за лютий 2025 р. [14].

Високий рівень потреб створює значний фінансовий тиск на державний бюджет і визначає необхідність залучення зовнішніх донорів (табл. 3).

Загальний обсяг міжнародної допомоги Україні у 2022–2025 рр. перевищує 270 млрд дол. США, з яких понад дві третини становлять гранти та кредити від США та ЄС.

Таблиця 3. Основні донори міжнародної допомоги Україні (2022–2025 рр.)

№	Донор / Організація	Загальний обсяг допомоги (млрд дол. США)	Основні напрями використання
1	Європейський Союз	36,0	Макрофінансова допомога, енергетика, інфраструктура
2	США	182,8	Військова, бюджетна, гуманітарна підтримка
3	МВФ	15,6	Програма Extended Fund Facility (EFF)
4	Світовий банк	18,0	Відновлення соціальної інфраструктури, медицина
5	Європейський банк реконструкції та розвитку, Європейський інвестиційний банк	10,5	Кредитування бізнесу, логістика, транспорт
6	Інші країни-донори (Канада, Японія, Велика Британія)	12,0	Гранти, гуманітарні та енергетичні проекти

Джерело: складено автором за даними IMF [9], World Bank [5], European Commission [11], USAFacts [8], EBRD [4], Міністерства фінансів України [1].

Програма Extended Fund Facility (EFF) від МВФ (15,6 млрд дол.) спрямована на підтримку макрофінансової стабільності, тоді як Ukraine Facility (2024–2027) від Єврокомісії (50 млрд євро) зосереджена на стійкому відновленні, енергетичній безпеці та цифровій трансформації [11].

Водночас лише близько 35% усіх надходжень мають інвестиційний характер: вони спрямовані безпосередньо на реконструкцію та розвиток. Решта – це бюджетна підтримка та гуманітарні програми, що забезпечують поточну стабільність, але не формують основу для довгострокового зростання.

Ефективне використання міжнародної допомоги вимагає високого рівня прозорості, координації донорських програм і створення єдиного механізму управління відновленням.

Світовий банк [5] та Організація економічного співробітництва і розвитку [2] підкреслюють, що для України пріоритетним має стати перехід від реагування до стратегічного планування – від короткострокових проєктів до системного відновлення з елементами «зеленої» та цифрової трансформації.

В умовах сучасних викликів Україна має можливість реалізувати концепцію build back better – «відбудови краще, ніж було», яка базується на впровадженні інноваційних підходів, цифрових технологій та екологічної трансформації економіки [2]. Така стратегія передбачає не лише фізичне відновлення зруйнованих територій, а й побудову більш ефективної, стійкої та безпечної економічної системи.

Ефективна модель повоєнного розвитку України повинна спиратися на такі базові принципи:

1. Інноваційність – стимулювання технологічних стартапів, цифровізація державного управління, розвиток сектору науково-дослідної та дослідно-конструкторської роботи (НДДКР), підвищення ролі освіти й науки у формуванні економічної доданої вартості.

2. Енергоефективність – модернізація енергетичної інфраструктури, зменшення залежності від викопних ресурсів, розвиток відновлюваних джерел енергії, «зелені» інвестиції.

3. Соціальна справедливість – забезпечення доступу до базових послуг для всіх громадян, підтримка внутрішньо переміщених осіб, боротьба з бідністю та відновлення зайнятості.

4. Міжнародне партнерство – інтеграція України до глобальних ринків, участь у програмах ЄС, ОЕСР, Світового банку, МВФ та залучення приватного капіталу до інноваційних і відновлювальних проєктів.

5. Екологічна безпека – рекультивація зруйнованих земель, очищення територій від мін, запровадження екотехнологій і системи «зеленої» сертифікації промисловості.

Упровадження цих принципів формує основу для нової архітектури економічної стійкості, що поєднує конкурентоспроможність, інклюзивність і безпечність розвитку.

Міжнародне співробітництво виступає не лише фінансовим, а й інституційним ресурсом для України. За даними ОЕСР [2], ефективна координація донорських програм і прозорість управління допомагають підвищити довіру партнерів та залучити інвестиції приватного сектору. Ключову роль у цьому процесі відіграє Ukraine Facility (2024–2027), що створює механізми контролю, планування та моніторингу використання коштів на рівні ЄС.

Важливим напрямом є публічно-приватне партнерство – поєднання державного фінансування з інвестиціями бізнесу у сфери енергетики, транспорту, житла, освіти та охорони здоров'я. Це забезпечує мультиплікаційний ефект, коли кожен долар міжнародної допомоги генерує додаткові інвестиції у внутрішню економіку.

Висновки. Війна суттєво змінила умови реалізації концепції сталого розвитку в Україні, висунувши на перший план економічний складник стійкості. Саме він визначає здатність держави підтримувати соціальні функції, забезпечувати відновлення інфраструктури, фінансувати оборону та створювати умови для інноваційного зростання.

Аналіз макроекономічних показників засвідчив наявність системних викликів: глибоке скорочення ВВП, інфляційний тиск, зростання боргового навантаження та дефіциту бюджету. Водночас спостерігається поступова стабілізація економічної динаміки, що свідчить про адаптаційний потенціал національної економіки. У повоєнний період пріоритетами державної політики мають стати фінансова відповідальність, ефективне управління ресурсами, залучення інвестицій і розвиток інноваційних секторів.

Сталий розвиток України повинен ґрунтуватися на поєднанні принципів інноваційності, енергоефективності, соціальної справедливості, міжнародного партнерства та екологічної безпеки. Реалізація цих засад забезпечить не лише відновлення економіки, а й перехід до нової моделі зростання – конкурентоспроможної, соціально орієнтованої та екологічно збалансованої.

Список використаних джерел

1. Партнери з розвитку, які надали бюджетну підтримку Україні у 2024 році загальним обсягом понад \$41 млрд, та напрям спрямування коштів. *Міністерство фінансів України. Новини*. 02.01.2025. URL: https://mof.gov.ua/uk/news/development_partners_that_provided_ukraine_with_over_41_billion_in_budget_support_in_2024_and_the_allocation_of_these_funds-4974
2. Economic Surveys: Ukraine 2025. *OECD*. 06.05.2025. URL: https://www.oecd.org/en/publications/oecd-economic-surveys-ukraine-2025_940cee85-en/full-report.html
3. External Sector Statistics. *National Bank of Ukraine. Statistics*. URL: <https://bank.gov.ua/en/statistic/sector-external>
4. Financial Report 2024. *European Bank for Reconstruction and Development (EBRD)*. URL: <https://www.ebrd.com/home/news-and-events/publications/financial-report/financial-report-2024.html>
5. Financing Mobilized for Ukraine since February 24, 2022. *World Bank. News and Press Release*. 14.04.2025. URL: <https://reliefweb.int/report/ukraine/financing-mobilized-ukraine-february-24-2022-april-14-2025>

6. Fiscal Digest – 2023. Kyiv School of Economics. URL: <https://kse.ua/wp-content/uploads/2024/02/FISCAL-DIGEST-2023-1.pdf>
7. Hallegatte S. Economic Resilience: Definition and Measurement. *World Bank Policy Research Working Paper*. 2014. T. 6852. 46 p. URL: <https://ssrn.com/abstract=2432352>
8. How much money has the US given Ukraine since Russia's invasion?. *USAFacts*. 14.05.2025. URL: <https://usafacts.org/articles/how-much-money-has-the-us-given-ukraine-since-russias-invasion/>
9. Ukraine – Eighth Review under the Extended Fund Facility (EFF). 6. *International Monetary Fund*. 30.06.2025. URL: <https://www.imf.org/en/News/Articles/2025/06/30/pr-25227-ukraine-imf-completes-8th-rev-of-ext-arrang-under-eff>
10. Ukraine Economic Update: Resilience Amid War. *World Bank*. URL: <https://data.worldbank.org/country/ukraine>
11. Ukraine Facility (2024–2027). Brussels: *European Commission*. URL: https://enlargement.ec.europa.eu/funding-technical-assistance/ukraine-facility_en
12. Ukraine Fourth Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA4). *World Bank*. 25.02.2025. URL: <https://www.worldbank.org/en/news/press-release/2025/02/25/updated-ukraine-recovery-and-reconstruction-needs-assessment-released>
13. Ukraine Government Budget. *Trading Economics*. URL: <https://tradingeconomics.com/ukraine/government-budget>
14. Ukraine Looks Toward the Future. *World Bank*. 28.07.2025. URL: <https://www.worldbank.org/en/country/ukraine/overview>

Tsvihun I. A.

*Doctor of Economics, Professor,
Head of the Department of Accounting, Taxation
and Electronic Business Technologies,
Higher educational institution “Podillia State University”
Kamianets-Podilskyi, Ukraine
E-mail: tsvihun@pdatu.edu.ua
ORCID: 0000-0003-2752-267X*

Bilyansky Yu. O.

*Candidate of Economic Sciences,
Doctoral Candidate at the Department of Management and Public Administration,
Higher educational institution “Podillia State University”
Kamianets-Podilskyi, Ukraine
E-mail: bil21061978@gmail.com
ORCID: 0000-0001-9949-9494*

Matiyash V. P.

*Postgraduate Student at the Department of Accounting,
Taxation and E-Business Technologies,
Higher educational institution “Podillia State University”
Kamianets-Podilskyi, Ukraine
E-mail: v.p.matiyash@gmail.com
ORCID: 0009-0003-4737-6697*

ECONOMIC CHALLENGES OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF UKRAINE IN THE CONDITIONS OF WAR AND POST-WAR RECOVERY

Abstract

The article examines the economic challenges of sustainable development in Ukraine during wartime and post-war recovery. The study defines the economic dimension of sustainability as the core component ensuring macro-financial stability, social cohesion, and environmental security. Based on statistical data from the National Bank of Ukraine, the World Bank, the Kyiv School of Economics, and the Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD), the paper analyzes key macroeconomic indicators for 2021–2024. It identifies a sharp GDP decline in 2022 (–28.8%), high inflation, a significant increase in public debt, and a critical budget deficit caused by infrastructure destruction, export contraction, and increased defense spending.

Despite the severe crisis, Ukraine's economy showed partial recovery in 2023 and stabilization in 2024, with growth of around 2.9%. The paper highlights the findings of the Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA), which estimate total reconstruction needs at over USD 486 billion, with the largest funding requirements in energy, housing, and social infrastructure.

The study emphasizes the crucial role of international financial assistance, including programs by the IMF, the World Bank, the European Union, the EBRD, and the EIB, which collectively provide more than USD 270 billion in grants, loans, and technical support. The article outlines the main principles of sustainable post-war recovery: innovation, energy efficiency, social equity, international partnership, and environmental safety. The concept of «build back better» is proposed as a foundation for forming a new architecture of economic resilience and sustainable reconstruction.

The results show that sustainable development under wartime conditions requires a shift from short-term survival strategies toward long-term recovery through innovation, resource efficiency, and institutional strengthening. The synergy of domestic reforms and international support will enable Ukraine to build a competitive, socially responsible, and environmentally balanced economy.

Key words: sustainable development, economic resilience, war, post-war recovery, RDNA, international assistance, financial stability, innovation, Ukraine.

References

1. Ministerstvo finansiv Ukrainy. (2024). *Partneri z rozvytku nadaly Ukraini ponad 41 miliard dolariv biudzhetnoi pidtrymky u 2024 rotsi* [Development partners provided Ukraine with over 41 billion USD in budget support in 2024]. Ministry of Finance of Ukraine. Retrieved from: https://mof.gov.ua/uk/news/development_partners_that_provided_ukraine_with_over_41_billion_in_budget_support_in_2024_and_the_allocation_of_these_funds-4974 [in Ukrainian].
2. Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). (2025, May 6). *OECD Economic Surveys: Ukraine 2025*. Retrieved from: https://www.oecd.org/en/publications/oecd-economic-surveys-ukraine-2025_940cee85-en/full-report.html [in English].
3. National Bank of Ukraine. (2024). *External sector statistics*. Retrieved from <https://bank.gov.ua/en/statistic/sector-external> [in English].
4. European Bank for Reconstruction and Development (EBRD). (2024). *Financial Report 2024*. Retrieved from: <https://www.ebrd.com/home/news-and-events/publications/financial-report/financial-report-2024.html> [in English].
5. World Bank. (2025, April 14). *Financing mobilized for Ukraine since February 24, 2022*. Retrieved from: <https://reliefweb.int/report/ukraine/financing-mobilized-ukraine-february-24-2022-april-14-2025> [in English].
6. Kyiv School of Economics. (2023). *Fiscal Digest 2023*. Retrieved from: <https://kse.ua/wp-content/uploads/2024/02/FISCAL-DIGEST-2023-1.pdf> [in English].
7. Hallegatte, S. (2014). *Economic resilience: Definition and measurement*. World Bank Policy Research Working Paper No. 6852. Washington, D.C. World Bank. Retrieved from: <https://ssrn.com/abstract=2432352> [in English].
8. USAFacts. (2025, May 14). *How much money has the US given Ukraine since Russia's invasion?* Retrieved from: <https://usafacts.org/articles/how-much-money-has-the-us-given-ukraine-since-russias-invasion/> [in English].
9. International Monetary Fund (IMF). (2025, June 30). *Ukraine — Eighth Review under the Extended Fund Facility (EFF)*. Washington, D.C.: IMF. Retrieved from: <https://www.imf.org/en/News/Articles/2025/06/30/pr-25227-ukraine-imf-completes-8th-rev-of-ext-arrang-under-eff> [in English].
10. World Bank. (2023). *Ukraine Economic Update: Resilience amid war*. Retrieved from: <https://data.worldbank.org/country/ukraine> [in English].
11. European Commission. (2024). *Ukraine Facility (2024–2027)*. Brussels: European Commission. Retrieved from: https://enlargement.ec.europa.eu/funding-technical-assistance/ukraine-facility_en [in English].
12. World Bank. (2025, February 25). *Ukraine Fourth Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA4): February 2022–December 2024*. Retrieved from: <https://www.worldbank.org/en/news/press-release/2025/02/25/updated-ukraine-recovery-and-reconstruction-needs-assessment-released> [in English].
13. Trading Economics. (2024). *Ukraine Government Budget*. Retrieved from: <https://tradingeconomics.com/ukraine/government-budget> [in English].
14. World Bank. (2025, July 28). *Ukraine looks toward the future*. Retrieved from: <https://www.worldbank.org/en/country/ukraine/overview> [in English].

Отримано: 01.10.2025

Рекомендовано: 07.11.2025

Опубліковано: 16.12.2025